

Розділ перший

Одна з перших куль влітає крізь відчинене вікно над туалетом, де стоїть Лука. Він узагалі не відразу розуміє, що це куля, і йому щастить, що вона не влучає просто межі очі. Лука ледве чує слабкий звук, із яким вона пролітає повз і входить у кахель за ним. Але град із куль, що накриває за мить, — голосний, гуркітливий і гулкий — *рокоче*, мов гелікоптер. Далі чутно крики. Вони нетривалі, і їх обривають постріли. Перш ніж Лука застібає ширінку, опускає кришку унітаза й залазить на неї, перш ніж він устигає перевірити джерело того страшного шуму, двері ванної кімнати розчиняються й на порозі постає *mami*¹.

— *Mijo, ven*², — мовить вона так тихо, що Лука її не чує.

Її руки цупко вп'ялися в нього й штовхають до душової. Лука зашпортується й падає, розтягнувшись на кахлях. *Mami* опиняється на ньому, і він, притиснутий до кахлів її вагою, зубами прокушує губу. Рот наповнюється кров'ю. Темна крапля утворює крихітний круг червоного кольору на яскраво-зеленій кахлі душа. *Mami* відсуває Луку подалі в куток. У душовій нема ні дверей, ані шторки. Це лиш куточок ванної кімнати його *abueta*³ з добудованою та оздобленою кахлем третьою стінкою, що таким чином набуває вигляду кабінки.

¹ Мама (ісп.). (Тут і далі прим. пер.)

² Синку, ходімо. (Надалі слова, перекладені з іспанської, не маркуються.)

³ Бабусі.

Перегородка утворює закуток приблизно півтора метра заввишки й метр завдовжки. Коли б то він зміг прихистити Луку та його матір. Вутлі плечі хлопчика притиснуті до стінок кабінки. Коліна підібгані аж до підборіддя. А *matí* накрила його своїм тілом, мов черепаховим панциром. Двері ванної кімнати залишаються відчиненими, і Лука це непокоїть. І, хоч він не може бачити цього, бо мати затуляє простір, та ще й за перегородкою душевої його *abuela*, мов за барикадою, дверей не видно, проте в нього виникає бажання виповзти й легенько штовхнути їх пальцем. Він хотів би їх зачинити. Він не знає, що мати навмисне не причинила дверей. Не знає, що зачинені двері можуть привернути чиюсь увагу.

Ззовні триває гуркіт стрілянини, до якого тепер приєднується запах деревного вугілля та смаженого м'яса. *Papí*¹ готує на грилі *carne asada*². Луці смакують курячі гомілки. Він любить, щоб вони були трохи підрум'янені, з хрусткою скоринкою. Мати, повертаючи шию і сяк і так, намагається заглянути йому в очі. Вона охоплює руками обличчя сина й силкується затулити йому вуха своїми долонями. Постріли лунають рідше. Вони стихають, а потім даються взнаки короткими спалахами черг, у такт, як здається Луці, нерівному, дикому ритму його серця. Між пострілами він досі чує радіо, голос жінки, який повідомляє: «¡La Mejor 100.1 FM Acapulco!»³, а по тому по «Banda MS» співають про те, які вони щасливі, бо закохані. Хтось стріляє в радіо, а відтак сміється. Чоловічі голоси. Їх два чи три, Лука не може достеменно визначити. На внутрішньому подвір'ї його *abuela* лунають важкі кроки.

— Він тут? — чує хлопчина голос простісінько за вікном.

— Тут.

¹ Тато.

² Ростбіф.

³ Найкраща частота Акапулько 100.1!

— А як щодо малого?

— *Mira*¹, тут є хлопчик. Це він?

Кузен Луки, Адріан. Він вбирається в бутси та спортивну куртку з написом «Hernández». Адріан може набивати *balón de fútbol*² на колінах сорок сім разів, не впустивши його.

— Не знаю. Вік наче той. Зроби фото.

— Овва, курка! — Лука чує інший голос. — Егей! Хочете скуштувати курятинки? Вигляд у неї спокусливий.

Голова Луки схована під підборіддям *mami*, її тіло щільно оповилося навколо нього.

— Забудь про курку, *pendejo*³. Перевір будинок.

Mami Луки скручується в положенні навприсядки й дедалі дужче підштовхує Луку до кахельної стіни.

Вона притискається до нього, й разом вони чують рипіння й грюкіт дверей із задвірку. На кухні чутно кроки. Згодом лунає переривчаста автоматна черга. *Mami* повертає голову й помічає на кахлі самотню яскраву краплю крові Луки, освітлену променем із вікна. Лука відчуває, як її дихання заповнює його легені. У будинку тихо. Підлога коридору, що закінчується біля дверей ванної кімнати, вкрита килимом. *Mami* натягує рукав на руку, і Лука з жахом спостерігає, як вона відхиляється від нього, тягнучи руку до зрадницької краплини крові. Вона протирає місце рукавом, лишаючи слабкий слід, а відтак повертається в попереднє положення, саме тоді, коли чоловік у коридорі прикладом свого АК-47 штовхає двері, розчиняючи їх повністю.

Їх має бути троє, бо Лука все ще чує два голоси у дворі. По той бік стінки душової третій чоловік розстебнув штани й дзюрить у туалет *abueta*. Лука затамував подих. *Mami* теж не дихає. Їхні очі заплющені, їхні тіла знерухомлені, навіть

¹ Дивися.

² Футбольний м'яч.

³ Кретине.

адреналін застиг у заляккості їхніх тіл. Чоловік гикає, змиває, по тому миє руки. Він витирає їх красивим жовтим рушником *abuela*, що його вона дістає тільки на свята.

Чоловік іде, проте вони й далі не ворушаться. Навіть тоді, як чують скрип та грюкіт кухонних дверей. Вони залишаються, як досі, у щільному сплетінні рук, ніг, колін, підборідь, замружених повік і зціплених пальців. Навіть тоді, коли чують, що чоловік приєднується до своїх компаньйонів ззовні, повідомляючи, що в будинку чисто й зараз він збирається поласувати куркою, бо нема жодного виправдання тому, щоб чудове барбекю залишилося нез'їденим. І це тоді, як у Африці голодують діти! Чоловік досі стоїть так близько до вікна, що Лука чує плямкання й прицмокування, поки той їсть курку. Лука зосереджується на диханні: вдих і видих, без звуку. Хлопчик говорить собі, що це просто поганий, жаский сон, який снівся йому багато разів раніше. Та коли він прокидався, завжди відчував полегшу, хоч серце ще калатало. І це *лише сон*. То сучасні бабаї міської Мексики. Тому що навіть батьки, які воліють не обговорювати насильств у присутності дітей і перемикають радіостанцію, щойно чують новини про стрілянину, щоб уберегти їх від своїх-таки найгірших страхів, — навіть вони не можуть перешкодити дітям переповідати одне одному на гойдалках, футбольному полі, у хлопчачій вбиральні в школі жахливі історії, які вони попри всі застороги чують. Ці діти — і заможні, і бідні, і середнього класу — усі вони бачили тіла на вулицях. Випадкові вбивства. І вони знають із розмов одне з одним, що існує ієрархія загрози та що одні сім'ї перебувають у більшій небезпеці, ніж інші. Тож, попри те що Лука ніколи не відчував ані найменшого натяку на таку небезпеку від своїх батьків, попри те що вони демонстрували бездоганну мужність перед сином, він, однак, знав, що цей день настане. Утім, ця істина не полегшує факту його настання.

Минає чимало часу, перш ніж *таті* Луки прибирає руку з його потилиці й відхиляється, даючи йому можливість

завважити, що кут світла, який падає крізь вікно ванної кімнати, змінився.

Є в моментах після якогось жахиття й перед конфірмацією мить благословення. Коли нарешті Лука робить спробу поворохнутися, він передусім відчуває коротку невпевнену радість від самого лиш факту, що живий. Певну мить він насолоджується нерівним потоком свіжого повітря у грудях, потім притуляє долоні до кахель і відчуває їх прохолоду. *Mami* спирається на стіну навпроти нього, стискаючи щелепи так сильно, що на лівій щоці виступає ямочка. Дивно бачити її у святковому взутті, що в ньому вона ходить до церкви, у душі. Лука торкається рани на губі. Там запеклася кров, але хлопчик дряпає її й рана знову відкривається. Лука розуміє, що, якби це був сон, він не відчував би смаку крові.

Нарешті *mami* зводиться на ноги.

— Лишайся тут, — шепоче вона. — Не ворухися, аж поки я не прийду по тебе. Ані звуку, чуєш?

Лука хапає її за руку.

— *Mami*, не йди.

— *Mijo*, я зараз повернуся, гаразд? А ти лишайся тут. — *Mami* випускає синові пальці з руки. — Не ворухися, — повторює вона. — Гарний мій хлопчику.

Лука легко погоджується з напучуваннями матері — не так тому, що він слухняна дитина, як через те, що нічого не хоче бачити. Уся його родина там, на задньому дворі його *abuela*. Сьогодні *quinceañera*¹ його двоюрідної сестри Дженіфер. Вона вбралася в довгу білу сукню. Її батько та мати там, *tío*² Алекс і *tía*³ Джемі, і молодший брат Дженіфер — Адріан, який, оскільки йому вже виповнилося дев'ять років,

¹ Кінсеаньєра — свято п'ятнадцятиріччя дівчини, яке символізує перехід до дорослого життя.

² Дядько.

³ Тітка.

полюбляє говорити, що він на рік старший від Луки, хоча між ними різниця лише чотири місяці.

Перш ніж Лука пішов до туалету, вони з Адріаном та іншим *primos*¹ пасували один одному м'яча. Мама сиділи біля столу в патіо, а з їхніх келихів з *palomas*² із льодом на серветки стікали краплі води. Коли вони збирались у будинку *abueta* востаннє, Дженіфер випадково зайшла до ванни Луки, і йому було дуже соромно, тож того-таки дня він попросив *tami* піти з ним і постояти на сторожі біля дверей. *Abueta* це не подобалося. Вона сказала *tami*, що та надто панькається з ним і що хлопчик його віку повинен ходити до вбиральні самотійно, але Лука — єдина дитина в сім'ї, тож він має певні привілеї.

Хай там як, зараз Лука у ванній сам, і він намагається не думати, але думки набігають не питаючи, ті подразливі слова, певно, були останні між *tami* та *abueta*. Лука, знітившись, підійшов до столу й прошепотів на вухо *tami*, а *abueta*, побачивши це, похитала головою й насварилася на обох пальцем. Вона завжди по-своєму всміхалася, коли їй щось не подобалося. Проте *tami* завжди була на боці Луки. Вона заковувала очі й таки відсовувала стілець, ігноруючи несхвалення своєї матері. Коли це було: десять хвилин тому? Дві години? Лука не знав, скільки минуло часу.

За вікном він чує несміливі кроки *tami*, м'яке човгання її черевиків по залишках чогось зламаного. Поодинокий вдих, надто легкий, щоб назвати його схлипом. Потім голосніші кроки, коли вона перетинає патіо, натискаючи кнопки на телефоні. Вона говорить виразно. Лука ніколи раніше не чув такого її голосу — високого й чіткого, який лунає із задньої частини матиного горла:

— Мені потрібна допомога.

¹ Кузеном.

² Палома — коктейль на основі текіли з грейпфрутовою газованкою та шматочком лайма.

Розділ другий

Коли *tatí* повернулася, щоб забрати Луку з душової, він, скрутившись калачиком, весь тремтів. Вона каже йому, щоб він уставав, а хлопчик, охоплений панічним небажанням рухатися, хитає головою і згортається в тугий клубочок. Доки Лука залишається тут, у цьому душі, занурившись обличчям у зігнутий лікоть, доки не дивиться матері в обличчя, він може віддалити те, що вже знає. Він здатен відтягнути момент ірраціональної надії на те, що, можливо, якийсь шматочок учорашнього світу залишився незмінним.

Можливо, йому було б краще піти й подивитися на яскраві бризки крові на білій сукні Дженіфер, побачити очі Адріана, спрямовані до неба, поглянути на сиве волосся *abuela*, вкриті шматочками, які ніколи не мають існувати поза межами черепа. Може, Луці й справді краще було б подивитися на теплі рештки свого бездиханного батька, лопатка якого зігнулася під його вагою, а кров досі точиться мостинами патіо. Тому що жодне із цих жахів не страшніше за картину, яку намалювала в голові Луки його уява.

Після того як *tatí* нарешті змушує сина підвестися, вони виходять через парадні двері, що може бути або не бути найкращим її рішенням. Якщо *los sicarios*¹ повернуться, хтозна, що гірше: стояти на вулиці на видноті чи ховатися всередині, де ніхто не помітить їх? Запитання, на яке нема відповіді. Тепер немає кращого чи гіршого. Вони минають охайний дворик *abuela*, і *tatí* відчиняє ворота. Вони сідають на жовтий бордюр. Протилежний бік дороги ховається в тіні, але тут, на осонні, сонце припікає Луці в голову. За кілька мовчазних хвилин вони чують, як наближаються сирени. *Mami*, яку звати Лідія, усвідомлює, що зуби в неї цокотять. Проте вона не змерзла. У неї спітніли пахви, а руки вкрилися сиротами.

¹ Наймані вбивці.

Лука нахилиється вперед і блює. З нього виходить картопляний салат із рожевими ниточками фруктового пуншу. Його вивертає на асфальт просто між ноги, але вони з матір'ю не відходять убік. Вони навіть не помічають цього. Як не помічають і крадькома запнутих фіранок, і закритих жалюзі в сусідніх вікнах, що означає: сусіди вмили руки.

Лука помічає лиш одне — паркани, що пролягають вулицею *abuella*. Він бачив їх багато разів, але сьогодні дивився на них інакше: кожен будинок тут має маленький дворик, як і його *abuella*. Так само, як і в його *abuella*, він відгороджений від вулиці парканом і вкритий згори колючим дротом чи дрібнокомірчастою сіткою, або шипами, як і в його *abuella*, і ввійти до нього можна лише через ворота, що завжди мають бути зачиненими, як і в його *abuella*. Акапулько — небезпечне місто. Люди вживають тут запобіжних заходів навіть у таких престижних районах, як цей. Особливо в таких, як цей. Утім, який зиск від цих заходів, коли приходять вони? Лука схиляє голову на плече матері, і вона обіймає його. Вона не запитує, чи з ним усе гаразд, тому що відтепер це запитання обтяжуватиметься болючим безглуздям. Лідія щосили намагається не думати про всі ті слова, які вже ніколи не злетять із її вуст. Раптова купа слів, яких вона зараз позбавлена.

Прибувши, поліція натягує жовту стрічку *escena del crimen*¹ по обидва кінці кварталу, обмежуючи проїзд та утворюючи місце для колони машин швидкої допомоги. Прибуло багато офіцерів — ціла армія, — які пересуваються і проходять повз Луку й Лідію з підкресленою шанобливістю. Коли підходить головний поліціант і починає ставити запитання, Лідія на мить вагається, думаючи, куди подіти Луку. Він ще дуже малий, щоб почути все, що їй треба сказати. Їй слід відправити сина бодай кудись на кілька хвилин, щоб дати відверті відпо-

¹ Місця злочину.

віді на ці жахливі запитання. Їй слід сказати, щоб син пішов до свого батька. Або до її матері. Або до її сестри Джемі. Але ж усі вони мертві й лежать на задньому дворі, а їхні тіла склалися, мов повалене доміно. Це все марно. Поліція тут не допоможе. Лідія починає схлипувати. Лука підводиться і кладе холодну руку на потилицю матері.

— Дайте їй хвилину, — каже він, як дорослий.

Коли поліціант повернувся, поруч із ним була жінка, медична експертка, яка звернулася безпосередньо до Луки. Вона кладе руку на його плече й запитує, чи хоче він посидіти в її машині. Збоку на фургоні написано «SEMEFO»¹, і його задні дверцята відчинені. *Mami* киває, тому Лука йде із жінкою й сідає всередині, теліпаючи ногами над заднім бампером. Вона пропонує йому запітнілий, холодний *refresco*².

Мозок Лідії, який тимчасово вимкнувся через шок, знову починає функціонувати, проте мов у тумані. Вона досі сидить на бордюрі, а поліціант стоїть між нею і сином.

— Ви бачили стрільця? — запитує він.

— Стрільців. Гадаю, їх було троє. — Лідія хотіла, щоб поліціант відступив трохи вбік, щоб Лука залишався в її полі зору. Він на відстані якихось десяти кроків від неї.

— Ви їх бачили?

— Ні, ми їх чули. Ми ховалися в душі. Один із них увійшов і відлив, поки ми були там. Можливо, з крана можна зняти відбитки пальців. Він помив руки. Уявляєте? — Лідія голосно плескає в долоні, ніби прагне відігнати спогади. — Принаймні ще два голоси були ззовні.

— Вони говорили чи робили щось, що могло б допомогти їх ідентифікувати?

Жінка хитає головою:

— Один їв курку.

¹ Судово-медична служба.

² Напій.

Поліціант написав у своєму блокноті: «*pollo*»¹.

— Один запитав, чи був він тут.

— Конкретна мета? Вони сказали, хто *він*? Назвали ім'я?

— Вони й не мали цього робити. Це був мій чоловік.

Поліціант припинив писати й тепер дивиться на неї очікувально.

— Ваш чоловік?

— Себастьян Перез Делгадо.

— Журналіст?

Лідія киває, а поліціант випускає повітря крізь зуби.

— Він тут?

Вона знову киває.

— У патію. З лопаткою. Та посланням.

— Співчуваю, сеньйоро. Ваш чоловік діставав багато погроз, так?

— Так, але не останнім часом.

— Якими саме були ці погрози?

— Вони вимагали, щоб він не писав про картелі.

— А то що?

— А то вони вб'ють усю його сім'ю, — відповідає Лідія спокійно.

Поліціант глибоко вдихає й дивиться на жінку так, що його погляд можна розтлумачити як співчуття.

— Коли йому погрожували востаннє?

Лідія хитає головою.

— Не знаю. Давно. Цього не мало статися. Цього не мало статися.

Поліціант стиснув губи в тонку лінію й не відповів.

— Він і мене вб'є, — каже Лідія і, вперше вимовивши такі слова вголос, розуміє, що вони можуть стати правдою.

Поліціант не намагається її переконати в протилежному. Він, мабуть, не працює на картель, на відміну від більшості

¹ Курка.